

Dokument na rokovanie

B9-0504/2023

8.12.2023

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o 30 rokoch kodanských kritérií – ďalší impulz pre politiku rozširovania EÚ
(2023/2987(RSP))

**Andrius Kubilius, Michael Gahler, Vladimír Bilčík, Siegfried Mureşan,
David Lega, Tom Vandenkendelaere, Traian Băsescu, Eugen Tomac,
Gheorghe Falcă, Dan-Ştefan Motreanu, Alexander Alexandrov Yordanov,
Michaela Šojdrová, Aušra Maldeikienė, Liudas Mažylis**
v mene skupiny PPE

Uznesenie Európskeho parlamentu o 30 rokoch kodanských kritérií – ďalší impulz pre politiku rozširovania EÚ (2023/2987(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na kodanské kritériá stanovené v júni 1993,
 - so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ZEÚ), a najmä na jej článok 49,
 - so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ – západný Balkán v Solúne, ktorý sa konal 21. júna 2003 a týkal sa vyhliadok krajín západného Balkánu na prístupenie k Európskej únii,
 - so zreteľom na svoje odporúčanie z 23. novembra 2022 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej stratégii Únie pre rozširovanie,
 - so zreteľom na svoje odporúčanie z 19. júna 2020 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k západnému Balkánu po samite v roku 2020,
 - so zreteľom na závery Rady z 23. – 24. júna 2022 a 29. – 30. júna 2023,
 - so zreteľom na balík týkajúci sa rozširovania 2023, ktorý Komisia predložila 8. novembra 2023,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže rozširovanie je jedným z najúčinnnejších nástrojov zahraničnej politiky EÚ a jednou z doteraz najúspešnejších politík EÚ a zostáva strategickou geopolitickou investíciou do stability a prosperity na európskom kontinente, ktorá je orientovaná na budúcnosť;
- B. keďže vzhľadom na rastúcu ruskú hrozbu pre európsky mier a stabilitu zostáva posilnená politika rozširovania veľmi silným politickým nástrojom, ktorý má EÚ k dispozícii;
- C. keďže rozšírenie je obojstranne prospešný proces a je veľmi účinným a úspešným nástrojom na podporu potrebných reforiem v rámci EÚ aj v kandidátskych krajinách, ktorý pomáha podporovať demokratickú transformáciu;
- D. keďže prístupenie k EÚ by vždy malo byť postupom založeným na zásluhách, v rámci ktorého sa každý žiadateľ posudzuje na základe jeho zásluh, pokiaľ ide o plnenie kodanských kritérií, najmä tých, ktoré zaručujú úplné dodržiavanie ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu; keďže prístupový proces je stanovený v článku 49 ZEÚ; keďže je potrebné zohľadniť aj integračnú kapacitu EÚ; keďže by sa malo vynaložiť úsilie na čo najrýchlejšie dosiahnutie pozitívnych výsledkov;

- E. keďže Komisia vo svojom balíku týkajúcom sa rozširovania 2023 odporučila začať prístupové rokovania s Ukrajinou a Moldavskou republikou, ako aj s Bosnou a Hercegovinou po dosiahnutí príslušného súladu s kritériami členstva a udeliť Gruzínsku štatút kandidátskej krajiny;
1. pripomína si 30. výročie kodanských kritérií, pričom oceňuje ich historický význam pri poskytovaní jasného a účinného rámca pre rozširovanie EÚ, ako aj úspechy a pokrok, ktorý dosiahli rôzne národy na ceste k členstvu v EÚ;
 2. opätovne potvrdzuje význam kodanských kritérií pri zabezpečovaní toho, aby kandidátske krajiny preukázali konzistentný a trvalý záväzok k demokracii, ľudským právam a hospodárskym reformám a zároveň sa prispôbili meniacim sa potrebám a výzvam EÚ;
 3. domnieva sa, že rozširovanie má pre EÚ strategický význam, ktorý sa ešte zvýšil vzhľadom na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine; zdôrazňuje, že posilnená politika rozširovania sa stala jedným z najsilnejších geopolitických nástrojov, ktoré má EÚ k dispozícii, a že v jej susedstve už neexistujú žiadne šedé zóny; poukazuje na to, že rozšírenie je strategickou investíciou do mieru, bezpečnosti, stability a prosperity, ako aj hnacou silou demokracie a európskych hodnôt na celom kontinente;
 4. zdôrazňuje geopolitickú potrebu začlenenia krajín západného Balkánu, Ukrajiny, Moldavska a Gruzínska do EÚ, pričom zdôrazňuje ich pokračujúce úsilie a význam ich integrácie pre regionálnu stabilitu a bezpečnosť a podporuje nepretržitý dialóg a spoluprácu s cieľom vyriešiť existujúce konflikty a rozdiely;
 5. kladie dôraz na to, že prístupenie k EÚ sa musí realizovať v súlade s článkom 49 ZEÚ, musí byť založené na dodržiavaní príslušných postupov a podmienené splnením stanovených kritérií, najmä kodanských kritérií pre členstvo v EÚ, a treba pri ňom prihliadať na integračnú kapacitu EÚ; zdôrazňuje, že prístupenie by malo vždy zostať procesom založeným na zásluhách, ktorý si vyžaduje prijatie a vykonávanie príslušných reforiem zo strany krajín západného Balkánu, Ukrajiny, Moldavska a Gruzínska, najmä v oblasti demokracie, právneho štátu, ľudských práv, základných slobôd, trhového hospodárstva a vykonávania *acquis* EÚ;
 6. poukazuje na to, že zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou je tiež spôsobom, ako preukázať plné dodržiavanie základných zásad EÚ, a dôležitým ukazovateľom udržateľného budúceho členstva;
 7. nabáda na dôsledné uplatňovanie noriem a pravidiel v prípade všetkých kandidátskych krajín, presadzovanie transparentnosti a integrity v procese rozširovania a zabezpečenie toho, aby sa všetky rozhodnutia prijímali spravodlivým a nezaujatým spôsobom, ktorý bude odrážať základné zásady Únie;
 8. zdôrazňuje, že je potrebný silnejší parlamentný dohľad nad politikou rozširovania EÚ; trvá na posilnení úlohy Parlamentu počas celého prístupového procesu vrátane toho, aby mohol v plnej miere kontrolovať pokrok, ktorý dosiahli kandidátske krajiny vo všetkých oblastiach politiky;
 9. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa súbežne s procesom rozširovania realizovali vnútorné

reformy EÚ s cieľom posilniť schopnosť EÚ účinne integrovať nových členov a zabezpečiť, aby proces rozširovania pozitívne prispieval k celkovej súdržnosti a stabilite EÚ;

10. vzhľadom na uvedené skutočnosti naliehavo vyzýva Európsku radu, aby na zasadnutí 14. – 15. decembra 2023 schválila odporúčania, ktoré Komisia uviedla vo svojom balíku rozširovania 2023 predloženom 8. novembra 2023, a aby rozhodla o začatí prístupových rokovaní s Ukrajinou a Moldavskom, o začatí prístupových rokovaní s Bosnou a Hercegovinou po dosiahnutí potrebného stupňa súladu s kritériami členstva a o udelení štatútu kandidátskej krajiny Gruzínsku pod podmienkou prijatia určitých opatrení; vyzýva Radu, aby zároveň po splnení príslušných požiadaviek pre každú z kandidátskych krajín bezodkladne prijala rokovací rámec s cieľom urýchlene začať prístupové rokovania;
11. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Komisii, Rade, vládam a parlamentom členských štátov a vládam a parlamentom krajín západného Balkánu, Ukrajiny, Moldavska a Gruzínska.